

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319208064
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319208064.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Viery Zolákovéj v sporovej veci žalobkyne: X. P., O.. XX.X.XXXX, V. L. XXX/XX, XXX XX B., zastúpenej JUDr. Kristínou Tomkovou, advokátkou, so sídlom Udavské 391, 067 31 Udavské, IČO: 51007771, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 7.141,04 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 12Csp/163/2019-156 zo dňa 12.7.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výrokov I. a II.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 7.141,04 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6.931,88 eur od 29.9.2019 do zaplataenia, a s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 209,16 eur od 19.11.2019 do zaplataenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti nárok žalobkyne na úrok z omeškania zamietol. O trovách rozhodol tak, že priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo zistenia, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť mesačnými splátkami vo výške 140,75 eur pri ich počte 84. Nakoľko zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd pristúpil k preskúmaniu zmluvy o úvere a dospel k záveru, že v zmluve absentuje povinný údaj v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c) Zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Jedná sa o osobitnú zákonnú náležitosť, ktorá v spotrebiteľskej zmluve musí byť uvedená a túto náležitosť nie je možné stotožniť s údajom v úvode zmluvy, kde sú identifikované zmluvné strany. Zmluva o spotrebiteľskom úvere ďalej neobsahuje ďalšiu povinnú náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o termíne konečnej splatnosti úveru. Tento údaj v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Zákonodarcu určil túto náležitosť v právnom predpise jasne doba trvania zmluvy a nie, aby si to musel spotrebiteľ nejakým spôsobom vyvodzovať z viacerých údajov a okrem toho zákon jednoznačne uvádza, že ďalšou povinnou

náležitou zmluvy je aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda rozlíšil pojmy doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov a tiež uvedenie samotnej výšky RPMN. Tiež nie je možné riadne posúdiť ani to, či žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalobkyňou sa náležite zaoberal skúmaním jej bonity, keďže uvedené zo zmluvy o úvere nevyplýva. Nebolo preukázané, či jej príjem a nevyhnutné výdavky na živobytie by jej umožňovali plniť si povinnosti podľa úverovej zmluvy, t. j. splácať ho pravidelnými mesačnými splátkami. Súd v danej veci nemal za preukázané, že by žalovaný vôbec skúmal bonitu žalobkyne, aby vyžadoval od nej preukázanie skutočností týkajúcich sa jej schopností predmetný úver splácať dohodnutými pravidelnými mesačnými splátkami, resp. že by skúmal jej bonitu tak ako jeho oprávnenie vyplýva z ustanovenia §7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Z dokladov predložených žalovaným nevyplýva, že by veriteľ zisťoval výdavky či iné záväzky žalobkyne pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver. Pre úplnosť súd poukázal na to, že zmluva v časti dojednejanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu nad 5 rokov v novembri 2011, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 13,89 % ročne. Výška úrokovej sadzby dohodnutá medzi stranami sporu bola 28,57 % ročne. Úroková sadzba predmetného spotrebiteľského úveru je tak viac ako o 100 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období. Takto dohodnutá výška úrokov je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy tak vznikol iba nárok na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalobkyni reálne poskytnuté a to vo výške 5.000,- eur. Nad túto sumu úhrady žalobkyne vo výške 6.931,88 eur a poplatok za vedenie účtu 209,16 eur (84 x 2,49 eur) tvoria bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 7.110,04 eur je preto dôvodný.

3. Žalovaný vzniesol námietku premlčania z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby na strane žalobkyne. Pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojiročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojiročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považoval za úmyselné. Žalovaný ako nebankový subjekt má v predmete činnosti dlhodobé poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak veriteľ obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložená úverová zmluva nemá zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení dňa 23.7.2019, keď oslovila právnu zástupkyňu, čoho dôkazom je plnomocenstvo predĺžené právnu zástupkyňou žalobkyne spolu s podanou žalobou, ktorá bola na súd podaná elektronickými prostriedkami dňa 8.11.2019, preto nakoľko žaloba v danej právnej veci bola podaná dňa 8.11.2019, bola podaná i v rámci dvojiročnej subjektívnej doby. Žaloba bola podaná včas a žalobkyňou uplatnený nárok nie je premlčaný.

4. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to pri sume 6.931,88 eur dňom 29.9.2019, pretože predžalobnou výzvou zo dňa 16.9.2019 žalobkyňa vyzvala žalovaného o vydanie bezdôvodného obohatenia v tejto výške, a to v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy, pričom list bol žalovanému doručený dňa 18.9.2019, t.j. až dňom 29.9.2019 sa žalovaný dostal do omeškania s vrátením sumy 6.931,88 eur. Čo sa týka sumy 209,16 eur, tu súd priznal žalobkyni úroky z omeškania odo dňa 19.11.2019, t.j. odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania žalobu žalobkyne zamietol.

5. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP. V danom prípade súd žalobu žalobkyne zamietol len v nepatrnej časti úroku z omeškania s tým, že v časti istiny 7.141,04 eur súd žalobe žalobkyne vyhovel. Preto žalobkyni priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

6. Proti rozsudku voči výroku, ktorým súd žalobe vyhovel, vrátane výroku o trovách konania, v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok v tejto časti zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania.

7. Odvolanie podal z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

8. Namietal, že súd v odôvodnení svojho rozsudku žiadnym spôsobom nezdôvodnil, v čom spočíva absencia náležitostí žalovanej úverovej zmluvy, keďže žalovaný ich vo svojom vyjadrení k žalobe podrobne špecifikoval a ozrejmil. Prvostupňový súd sa obmedzil výlučne na citáciu zákonných ustanovení a paragrafové vymenovanie náležitostí, ktoré považuje za absentujúce. Žiadnym spôsobom sa nevyjadril k argumentácii žalovaného. Žalovaný preto považuje napadnutý rozsudok prvostupňového súdu za predčasný a taktiež za nedostatočne a neúplne odôvodnený, a preto nespĺňajúci kritéria podľa § 220 ods. 2 CSP. Súd absolútne neprihliadol na dôkazy predložené žalovaným ohľadne súhrnnej výšky úhrad, ktorú žalobca na danej zmluve realizoval, ale pri priznaní žalovanej sumy vychádzal z ničím nepodloženého skutkového tvrdenia žalobcu o úhrade sumy 12.141,04 eur. Žalobca do konania ako dôkaz predložil prehľad splátok. Žalobca zdokladoval súhrn všetkých svojich splátok na žalovanej úverovej zmluve za roky 2012 až 2019 vo výške 11.665,44 eur. Žalobca žiadne ďalšie platby v konaní nezdokladoval, je preto nezákonným vychádzať z hypotetických tvrdení žalobcu, ktoré sú v rozpore s predloženými dôkazmi. Pokiaľ ide o vyúčtovaný poplatok za vedenie účtu, opäť ide o nepravdivé, zavádzajúce a ničím nepodložené tvrdenie. Poplatok za vedenie účtu bol naposledy účtovaný v splátke v máji 2013, následne z dôvodu zmeny legislatívy bol tento poplatok zo splátky vylúčený, žalobca ho neplatil, čo vidno aj v samotnom predložennom splátkovom kalendári, v ktorom sa počnúc splátkou za jún 2013 znížila výška splátky zo 133,22 eur na 130,73 eur.

9. Žalovaný v konaní pred prvostupňovým súdom vzniesol aj námietku premlčania na celú žalobcom uplatňovanú výšku bezdôvodného obohatenia v prípade aplikácie dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, prípadne premlčanie časti žalovanej sumy v prípade aplikácie trojročnej premlčacej lehoty. Prvostupňový súd však na námietku premlčania v konaní neprihliadol, čo zdôvodnil aplikáciou 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty a neuplynúcou subjektívnou premlčacou lehotou. Žalovaný napriek rozhodnutiu prvostupňového súdu zastáva názor, že aplikácia 10 ročnej premlčacej lehoty je v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 1Cdo/238/2017 v danom prípade nedôvodne a neopodstatnene použitá. Pokiaľ by konajúci súd vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, k bezdôvodnému obohateniu by začalo dochádzať od momentu doplatenia istiny poskytnutého úveru, ku ktorému došlo dňa 7.1.2015. Citovaný rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/2019 by sa vzťahoval na situáciu, keby žalovaný vzniesol námietku v trojročnej lehote od doplatenia istiny, t.j. od 7.1.2015. Žalovaný však vzniesol aj námietku premlčania, pričom začiatok plynutia premlčacej lehoty počítal od poslednej žalobcom uhradenej splátky zo dňa 8.8.2019 a nie od okamihu, kedy začalo dochádzať k bezdôvodnému obohateniu.

10. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Poskytuje teda úvery za účelom zisku a nie bezdôvodného obohatenia, s čím je žalobca ako aj každý iný spotrebiteľ automaticky oboznámený v úverovej zmluve. U subjektu, ktorý poskytuje úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti je akékoľvek úmyselné bezdôvodné obohatenie vylúčené. Je preto neopodstatnené vyhodnotiť konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky a poplatky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou on sám a nie žalobca ako klient. Žalovaný ako veriteľ chcel uzatvoriť úverovú zmluvu a chcel z nej získať zisk v nej uvedený, čo nebolo žiadnym tajomstvom ani pre žalobcu ako klienta. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa

pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi odporcu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale aby bolo nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že odporca v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Navrhovateľ žiadne dôkazy preukazujúce úmyselné konanie odporcu za účelom získania bezdôvodného obohatenia neoznačil. Úmysel odporcu bezdôvodne sa obohatiť na úkor navrhovateľa nemožno vyvodiť len z tej skutočnosti, že odporca neuviedol do úverovej zmluvy náležitosti, ktoré podľa zákona v nej mali byť. Žalobca uzatvoril žalovanú úverovú zmluvu so žalovaným v roku 2011. Vo svojom vyjadrení doposiaľ žiadnym relevantným spôsobom netvrdil a rovnako nepreukázal, že by mal žalovaný v roku 2011 znalosť o tom, že sa bezdôvodne na úkor žalobcu obohacuje. Je nevyhnutným uvedomiť si, že žalovaná úverová zmluva bola uzatvorená v roku 2011, kedy legislatíva ohľadne spotrebiteľa zďaleka nebola na takej úrovni ako v súčasnosti. Ani judikatúra súdov ohľadne náležitostí úverových zmlúv nebola taká rozsiahla ako v dnešnej dobe a sudy vyhodnocovali náležitosti úverových zmlúv uzatvorených so žalovaným ako korektné a v súlade so zákonným znením. Žalovaný preto nemal pochybnosti o správnosti svojich úverových zmlúv. Pokiaľ sudy začali časom niektoré náležitosti spochybňovať ako absentujúce alebo nesprávne uvedené, žalovaný flexibilne reagoval na požiadavky súdov a náležitosti svojich úverových zmlúv skorigoval v zmysle zákonnej úpravy a požiadaviek súdov. Žalovaný pri koncipovaní úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektné a komplexne. Preto je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť.

11. Práve z dôvodu nesprávnej aplikácie a výkladu ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. v súdnych procesoch, došlo postupne k niekoľkým novelizáciám, na ktoré poukazoval žalovaný už vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach k žalobe. Judikatúra súdov opakovane potvrdila nevyhnutnosť aplikácie eurokonformného výkladu, preto žalovaný zotrváva na svojom doterajšom názore, že zákon č. 129/2010 Z. z. má byť v aktuálnom znení aplikovaný na všetky úverové zmluvy, aj tie, ktoré mali byť uzatvorené pred účinnosťou jednotlivých noviel. Cieľom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je, aby mal spotrebiteľ informáciu, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Aj keď Zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritériá, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. aj vtedy, pokiaľ veriteľ použije objektívne zistiteľné kritériá, z ktorých je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, tak ako je tomu v danom prípade. Spotrebiteľ teda disponuje informáciou, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru, a preto je cieľ sledovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. dosiahnutý.

12. Výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená správne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve. Pri analýze jednotlivých položiek vzorca je zrejmé, že pri výpočte RPMN zohráva dôležitú úlohu aj presný dátum, kedy došlo k prvému čerpaniu finančných prostriedkov. Na základe žalovanej úverovej zmluvy bol klientovi poskytnutý bezúčelový úver. Klient bol pred podpisom úverovej zmluvy presne informovaný o všetkých položkách, ktoré vstupujú do vzorca na výpočet RPMN a sú uvedené aj priamo v úverovej zmluve. Žalovaný preto považuje tak údaj o RPMN ako aj o predpokladoch jeho výpočtu v úverovej zmluve za uvedené korektné a v súlade so zákonným ustanovením. Smernica vo svojom ustanovení požaduje uviesť RPMN „zrozumiteľne a stručne“, čo by malo byť rozhodujúcim kritériom pre eurokonformný výklad predmetného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže pravidlá pre výpočet RPMN ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch aj smernicou nedávajú iné kritérium, má žalovaný za to, že postupoval v súlade so zákonom aj smernicou a ich cieľom a poskytol žalobcovi úplné a najpresnejšie informácie v požadovanej zrozumiteľnej a stručnej podobe. Tá žalobcovi umožnila porovnanie úveru ponúkaného žalovaným s akoukoľvek ďalšou ponukou na trhu. Jednotlivé predpoklady pre výpočet RPMN sú špecifikované priamo v úverovej zmluve v časti Úver, kde sú uvedené všetky položky, ktoré do vzorca vstupujú. Žalovaný v zmluve uviedol správne výšku RPMN spolu s predpokladmi jej výpočtu.

13. Žalobca v konaní nespochybňoval skúmanie bonity zo strany žalovaného. Žalovaný preto nemal dôvod preukazovať súdu splnenie náležitosti, ktorú ani samotný žalobca nenamietal. Povinnosť veriteľa

posudzovať pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa pritom predstavuje aj určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby spotrebiteľa do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať. Primárnym záujmom vyššie citovaného ustanovenia je potom ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru. Žalovaný je subjektom poskytujúcim tisícky úverov mesačne, v podobe radu produktov od hotovostných bezúčelových úverov, cez účelové úvery na nákup tovaru, po revolvingové úvery spojené s kreditnými kartami. Záujmom veriteľa je zisk z poskytnutia úveru v podobe úroku dosiahnutého spotrebiteľovým riadnym splácaním. Záujmom veriteľa nie je a nemôže byť zámer následného vymáhania pohľadávok vzniknutých omeškaním dlžníka. To je zrejme už pri jednoduchej úvahe o zohľadňovaní nákladov takéhoto procesu vymáhania (napr. súdne poplatky, právne zastúpenie) a všeobecne známu problematickú vymožitelnosť podobných pohľadávok. Je teda nepochybné, že žalovaný bol motivovaný na dôkladné posudzovanie schopnosti splácať poskytnutý úver nielen ustanoveniami právnych predpisov, ale aj úplne zjavnými ekonomickými faktormi. Zároveň je z opísaného rozsahu podnikania žalovaného zrejme, že z dôvodov finančných a časových nemôže byť proces poskytovania úverov založený na ručnom spracovaní každej žiadosti o úver. Žalovaný tak okrem odbornosti svojich zamestnancov využíva tiež kombináciu tejto odbornosti a moderné technológie a s ňou spojené automatizácie, ako je ostatne obvyklé u všetkých porovnateľných subjektov v jeho odvetví. V rámci postupu v poskytovaní úveru napĺňa žalovaný svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, čiže credit scoringu, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík. Týmto procesom je posudzovaná spotrebiteľa príjmová a výdavková stránka a ďalej sa skúmajú klientske informácie o premenných hodnotách ako napr. vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany klienta. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalovaný využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre klienta. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami vykonáva automatizovaný systém. Vyššie načrtnutý postup a jeho nutnosť sa vo svojej podstate ničím nelíši napr. od situácie v poisťovníctve, kedy poisťovne obdobným spôsobom pri kontraktácii vyhodnocujú pomocou podobných matematických (štatistických) operácií poisťné riziká svojich poisťencov a ich finančné krytie. Pre predchádzanie vzniku omeškania klienta s úhradou splátok zabezpečuje žalovaný kontrolu bonity klienta, ktorej výsledkom je limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť klienta splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie klienta, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdenia klienta, pristupuje žalovaný k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu alebo výpisu z bankového účtu, overenie údajov o zamestnaní a pod. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity klienta minimalizuje žalovaný kontrolou klienta v externých registroch. Využívané sú úverové registre SOLUS a NRKI. S ich pomocou sa zhromažďujú klientske informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka klienta. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú s ohľadom na skutočnosť, že poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov - dá sa povedať, že u prevažnej väčšiny relevantných inštitucionálnych veriteľov pôsobiacich na trhu. Žalobca ako klient pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedol, že je dôchodcom. Má čistú výšku mesačného príjmu 368,10 eur, je vdova, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a žije vo vlastnom byte/dome. Bolo predovšetkým v záujme žalobcu, aby si vedel spočítať výšku svojich doterajších nákladov a príjmu a sám si zvážil, či úver dokáže splácať. Pričom v konaní sám ani nenamietal, že by mal problém so splácaním úveru a že jeho bonita nebola dostatočne preverovaná. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný nepochybil, keď tvrdenia žalobcu považoval za dostatočné vzhľadom na neexistenciu dôvodných pochybností o pravdivosti tvrdenia žalobcu, keď zároveň jeho posúdenie nebolo založené len na týchto tvrdeniach žalobcu. V zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa neupravuje spôsob, akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje sa len na odbornú starostlivosť. Túto povinnosť si žalovaný dostatočne a dôsledne splnil.

14. Pokiaľ ide o splnenie náležitosti v § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., t.j. uvedenie adresy predávajúceho, žalovaný dáva do pozornosti, že predmetom žalovanej úverovej zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru. Žalovaný teda nepreplácal kúpnu cenu formou úveru žiadnemu predajcovi, preto uvedenie adresy neexistujúceho predávajúceho nie je nemožné. Pokiaľ mal žalobca záujem podávať reklamáciu alebo sťažnosť, mohol sa obrátiť priamo na žalovaného ako poskytovateľa úveru, ktorého adresa je uvedená hneď v úvode pod názvom Úverová zmluva.

15. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadрила.

16. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. V odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobkyne vyhovené, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania. Výrok rozsudku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol v odvolacom konaní preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť.

18. Súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o úvere z 25.11.2011 je zmluvou spotrebiteľskou a správne dospel k záveru, že je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy. Správne preto skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 tohto zákona.

19. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať.

20. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

23. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

24. Podobne ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd zastáva názor, že zo zmluvy o úvere nie je možné zistiť termín konečnej splatnosti úveru.

25. Termín konečnej splatnosti úveru je v zmluve uvedený ako „84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“.

26. Takýto údaj je podľa názoru odvolacieho súdu nepostačujúci. Ani údaj o počte splátok 84 nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. l), kde sa uvádza aj počet splátok.

27. Ak by aj súd pripustil určitosť vyjadrenia konečnej splatnosti úveru, tak je potrebné dodať, že v čase podpisu zmluvy žalobkyňa nemala k dispozícii údaje potrebné pre vypočítanie dátumu konečnej splatnosti úveru, t.j. dátum poskytnutia úveru, a teda v čase, keď zmluvu podpisovala, bolo objektívne nemožné zistiť konečnú splatnosť úveru. Uvedené vyplýva aj z toho, že podľa zmluvy prvá splátka mala byť splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Zmluva o úvere pritom na rozdiel od zmluvy o pôžičke (ktorá je reálnym kontraktom), má konsenzuálnu povahu. V čase podpisu zmluvy úver len mal byť poskytnutý, v tom čase teda žalobkyňa nepoznala rozhodnú skutočnosť, determinujúcu konečnú

splatnosť úveru. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o údajoch uvedených v ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný.

28. Podľa názoru odvolacieho súdu absenciu niektorej z podstatných náležitostí pri podpísaní zmluvy nie je možné dodatočne konvalidovať doplnením potrebných údajov.

29. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru je pre spotrebiteľa dôležitým údajom, a to pri širšom výklade aj z hľadiska rozsahu jeho záväzkov, nakoľko nesplatením svojho dlhu do dátumu konečnej splatnosti úveru sa spotrebiteľ dostáva do omeškania a zo strany veriteľa nastupujú sankčné mechanizmy v podobe rôznych poplatkov, pokút či úrokov z omeškania.

30. Za daného stavu sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o absencii údajov o konečnej splatnosti v zmluve o úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, čo má s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

31. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť ani to, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch videl taktiež v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov aj z tohto dôvodu (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 124/2016 z 3.11.2016).

32. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g) cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“

33. Podľa článku 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2. Článok 4 ods. 2 tejto Smernice stanovuje, že hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

34. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti stanovenej Smernicou sa musí chápať široko. Vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, dlžník musí pri uzavretí zmluvy poznať všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

35. Zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 9 ods. 2 písm. j) vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť ich matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o

ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom.

36. Rovnako s neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 11 ods. 1 písm. a) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

37. Navyše pre porušenie povinností žalovaného pri skúmaní bonity je úver bezúročný a bez poplatkov. Za stavu, ak dodávateľ neskúmal výdavky spotrebiteľa, hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti (§ 7 ods. 1 v spojení s ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., čo samo postačuje na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru).

38. V závislosti od vyššie uvedeného nebolo potrebné skúmanie ďalších okolností, o ktoré sa oprel súd prvej inštancie pri posúdení predmetného úveru ako úveru bezúročného a bez poplatkov, pretože samotná okolnosť absencie riadneho označenie konečnej splatnosti úveru v spojení s absenciou predpokladov pre výpočet RPMN, postačuje pre tento záver (§ 9 ods. 2 písm. f), j) a § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch). Keďže pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo i len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, odvolací súd sa ďalšími odvolacími námietkami žalovaného nezaoberal.

39. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal aj so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slov „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u týchto subjektov nemožno bez ďalšieho vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času, po vykonaní plnenia. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R25/1986). Odvolací súd teda zotrváva na svojom názore v zmysle tom, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto zaň zodpovedá.

40. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, že plniť nemala až dňa 23.7.2019, kedy oslovila právnu zástupkyňu o poskytnutie právnej pomoci, kedy sa od nej dozvedela, že môže od žalovaného požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na jeho strane v súvislosti s predmetným úverovým rámcom. Od 24.7.2019 je možné začať počítať plynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorá by žalobkyni uplynula 24.7.2021. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná 11.11.2019, táto bola podaná v rámci subjektívnej premlčacej doby.

41. K objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza, že ani v tomto ohľade nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalovaného, že je potrebné preukázanie jeho úmyslu bezdôvodne sa obohatiť, a to ani s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Podľa názoru odvolacieho súdu je nemysliteľné, aby dôkazné bremeno ohľadne preukázania úmyslu dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť zaťažovalo spotrebiteľa. Vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Pisomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 7.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

42. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov, obzvlášť pokiaľ ide uvádzanie obligatórnych náležitostí podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od 1.1.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky).

43. Úmysel obchodníka získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvára s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Zákon pritom obchodníkovi ukladá, čo má zmluva obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Obchodník vie, čo mu zákon ukladá. Vie, že zmluva musí obsahovať správne RPMN, čestné úroky a poplatky, atď., ale do zmluvy predpísané správne a úplné náležitosti nedá a nečestné úroky a poplatky sofistikovane zakrýva jednak ich rôznym rozčlenením v zmluve a jednak ich rozdelením aj do vedľajších dojednaní. Ako profesionál tak robí preto, že to tak chce urobiť, aj keď vie, že nekoná v súlade so zákonom. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty však spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome a úmyselne rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

44. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyni, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. S vyššie uvedeným záverom písomných pripomienok Európskej komisie, ako aj so záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a taktiež je toho názoru, že na uvedený prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu (porovnaj rozsudok KS Prešov sp. zn. 2Co/38/2019, tiež sp. zn. 12Co/99/2019).

45. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

46. So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku I. a v súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

47. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).